

Р. А. Геращенко, ст. викладач англ. мови
Н. А. Мовчанюк, викладач англ. мови
кафедра іноземної мови
фінансово-економічного факультету

ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Методика навчання іноземним мовам повинна бути технологічною. Технологія навчання — це система методів, способів та прийомів, яка забезпечує оптимальну реалізацію методики у навчальному процесі. Але забезпечити ефективність навчання іноземним мовам за традиційних умов не уявляється можливим. Необхідно створювати нові форми і методи нетрадиційної системи навчання, із застосуванням технічних засобів, здатних забезпечити виконання основних різновидів навчальної роботи. Персональний комп'ютер посідає чільне місце в системі технічних засобів навчання. Використання комп'ютера в навчанні призвело до виникнення нового напрямку, який отримав назву CALL (Computer — Assisted Learning) «Комп'ютерне навчання іноземним мовам» (КНІМ). Подальший розвиток засобів обчислювальної техніки і телекомунікація призвів до виникнення в технології навчання двох нових напрямків — навчання із застосуванням засобів мультимедія (МН) та дистанційного навчання (ДН). Віддалене (дистантне, дистанційне) навчання — (Distant Learning) — це нова форма навчання, в якій учень фізично віддалений від викладача, але може активно з ним спілкуватися за допомогою комп'ютера через електронну пошту та Інтернет. Комп'ютер, точніше, система комп'ютерних засобів, що застосовуються у КНІМ, включає в себе технічні, програмні і дидактичні компоненти:

Дидактичні: навчальні програми та комп'ютерні курси.

Існують різні комп'ютерні курси з іноземних мов. Вони можуть класифікуватися за обсягом і призначенням на чотири різновиди:

- 1) окрема програма;
- 2) комплекс програм;
- 3) електронний підручник;
- 4) комп'ютерний курс.

У АНК застосовуються вправи різноманітних типів, які слугують формуванню мовних навичок і вмій.

Навчання граматиці. У навчанні граматиці виділяються три етапи: пояснення правил з ілюстрацією прикладу; формування граматичної навички вживання певного мовного явища (тренувальні вправи); вільне вживання граматичного явища в діалозі з комп'ютером.

Навчання лексики. Існують різноманітні комп'ютерні вправи, що призначаються спеціально для вивчення лексики, серед них складання слів із окремих літер, наприклад Noughts and Crosses, Crossword, Scrabble та ін., підбір синонімів, антонімів або перекладних еквівалентів до слів, що висвічуються на екрані із запропонованого списку і т. п.

Навчання фонетики, орфографії, читання, монологічній, діалогічній та письмовій мові.

С перших кроків розвитку комп'ютерних технологій навчання комп'ютер застосовується для контролю навчальної діяльності учня. Перевага комп'ютера перед викладачем — в об'єктивності, чіткості, оперативності оцінки результату.

Традиційні форми контролю навчальної діяльності — такі, як усне опитування, письмова контрольна робота, тест, твір, усний або письмовий залік та іспит недостатньо об'єктивні, точні. Часто ці форми суб'єктивні як через природну суб'єктивність людського сприйняття і ставлення до учня збоку викладача, так і через індивідуальні особливості учня. Серед критеріїв зворотного зв'язку (ЗЗ) — механізм, який забезпечує взаємозв'язок між викладацькою та навчальною діяльністю — відокремлюються такі: об'єктивність, точність, чіткість, однозначність, оперативність, безперервність оцінки. У процесі взаємодії учня з викладачем розрізняють кілька різновидів зворотного зв'язку: ЗЗ у вигляді реакції студента на запитання викладача; реакція викладача на повідомлення студента і дія студента у відповідь на реакцію викладача. Зворотний зв'язок, здійснюваний у процесі взаємодії студента з комп'ютером у вигляді реакції на введення студентом повідомлення — один з найважливіших засобів КНІМ, який дозволяє проводити керування, контроль і оцінювання студента.

У КНІМ переважно застосовуються такі види ЗЗ:

а) *позитивне підкріплення у формі вербальної реакції на правильне повідомлення учня;*

б) *негативне підкріплення у формі вербальної реакції на неправильне повідомлення учня.*

При введенні правильного повідомлення на екрані з'являється або наступне завдання або ж повідомлення комп'ютера що підтверджує правильність повідомлення. Наприклад: great. You're right. That's it. You are doing great. Keep up.

При введенні неправильного повідомлення реакція навчальної системи неоднозначна, комп'ютер може видавати рекомендації послідовно. При виявленні помилки комп'ютер вказує на неї та видає правильну з правилом, що ілюструє те мовне явище, в якому була допущена помилка. Таким чином, студент отримує можливість самостійно дійти правильного рішення навчального завдання.

Комп'ютерна технологія і її складова КНІМ являє собою один з найбільш цікавих та перспективних напрямів сучасної дидактики і методики навчаються іноземним мовам. В ньому втілюються найважливіші загальнодидактичні та методичні принципи навчання: активності, проблемності, свідомості, наочності, індивідуалізації та комунікативності. Комп'ютер дає змогу розкрити внутрішні інтелектуальні та емоційні резерви особистості студента, забезпечує необхідні умови для керування його самостійною пізнавальною діяльністю, піднімає ефективність навчання, а також дозволяє оцінити навчальну діяльність учня з високою точністю, об'єктивністю, вірогідністю та надавати результат оцінки у формальному зручному для аналізу і зіставлення, вигляді. Водночас відомо, що від точності оцінки знань, вмінь і навичок залежить ефективність і результативність навчального процесу.

В. Д. Недайбіда, ст. викладач
кафедри української мови та літератури

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЬНИХ ЗРІЗІВ З РОСІЙСЬКОЇ МОВИ НА I—IV КУРСАХ

1. Існують два основні типи контролю: поточний та підсумковий. Підсумковий контроль поділяється на контроль цикловий (контрольні роботи, контрольні зрізи після вивчення циклу занять) і контроль поетапний (основними формами етапного контролю є заліки й екзамени).

2. Контрольні зрізи проводяться у нас у листопаді й березні на I, II, III курсах, а також у березні на IV курсі. Вони допомагають підбити підсумки навчання на певному етапі, сприяють уніфікації навчальних процесів і мають на меті перевірку навичок та вмінь всіх видів мовленнєвої діяльності.

3. Перший контрольний зріз (проміжний контроль) проводиться на I курсі після вивчення тем «Вираження суб'єктно-